

Redegørelse i sagen om mulig tvivlsom forskningspraksis hos professorerne Christine Stabell Benn og Peter Aaby.

Praksisudvalgets rolle

Praksisudvalget skal efter gældende regler (SDU's regelsæt for udvalget, § 8, jf. lov om videnskabelig uredelighed § 19):

- 1) Udarbejde en redegørelse for den foreliggende sag;
- 2) Tage stilling til, om der er udøvet tvivlsom forskningspraksis. Praksisudvalget kan ikke her træffe nogen afgørelse, men skal komme med en begrundet stillingtagen til spørgsmålet;
- 3) Ved mistanke om videnskabelig uredelighed oversende til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Herudover kan Praksisudvalget indstille til rektor, at der over for de involverede, ansatte forskere skal iværksættes sanktioner.

Praksisudvalget hverken kan eller skal tage stilling til, hvilke metoder eller teorier, der er mest velegnede eller rigtige, eller tage stilling til, om den bedrevne forskning er af tilstrækkelig høj kvalitet.

Punkter til bedømmelse

Professorerne Christine Stabell Benn & Peter Aaby har ved skrivelse af 29. april 2025 anmodet udvalget om at tage stilling til følgende punkter:

1. Epistemologien: Vi har ikke brugt de rette metoder og har derfor ikke dokumenteret, at der er uspecifikke effekter af vacciner
2. Alle vores lodtrækningsstudier er "nulstudier", så vi har ikke påvist uspecifikke effekter af vacciner
3. P-hacking
4. Vi har forsøgt at bekræfte de eksisterende observationer i stedet for at udfordre dem
5. Vi præsenterer vores resultater på en måde, hvor vi påstår der er en sammenhæng, uden at der er statistisk belæg for den
6. Manglende afrapportering af et lodtrækningsstudie. Vi har tilbageholdt potentielt afgørende information, der kunne modsige vores studier af DTP-vaccinen
7. Anklager om at være politiserende, associerede med den amerikanske højrefløj og anti-vax

Efterfølgende, den 14. maj 2025, har Stabell Benn & Aaby anmodet om stillingtagen til et yderligere punkt:

8. Ansøge om støtte til studier, der allerede er udført.

Udvalget har modtaget en længere række skrivelser og dokumenter fra Benn og Aaby. (Se bilag 1)

Udvalget har i sagen endvidere modtaget skrivelser fra læge og journalist Charlotte Strøm og professor Henrik Støvring (Se bilag 2 og 3), samt svar på udvalgets spørgsmål fra professor Lone Stensballe, Charlotte Strøm og Henrik Støvring (se bilag 4A, 4B og 4C).

Denne korrespondance indeholder en blanding af synspunkter, argumenter og egentlige selvstændige klagepunkter.

Udvalget har på den baggrund formuleret yderligere punkter til bedømmelse.

9. Stabell Benn & Aaby har i deres forskningspraksis for randomiserede forsøg ikke taget de nødvendige forholdsregler for at sikre sig mod at jage spuriøse fund.
10. Det er uetisk at gennemføre undersøgelser, der ikke kan påvise evidens.
11. Den uklarhed, der fremgår omkring interventionen af den præregistrerede protokol for [NCT00244673](#), må betragtes som tvivlsom forskningspraksis.
12. Stabell Benn & Aaby publicerede i 2018 et ekspert-review, hvor det – i strid med sandheden – anføres at det ikke har været muligt at gennemføre et RCT med DTP-vaccinen i områder med høj mortalitet.

Udvalgets sagsbehandling

Praksisudvalget består af professorerne Philippe Grandjean, Nils J. Færgeman, Henrik Gordon Petersen, Tove Faber Frandsen og Sten Schaumburg-Müller. Philippe Grandjean har erklæret sig inhabil og har ikke deltaget i sagsbehandlingen.

Udvalgets medlemmer er udpeget til at redegøre for og tage stilling til tvivlsom forskningspraksis som et led i universitets forpligtelse til at imødegå tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed.

Blandt de ikke-inhabile medlemmer af udvalget er der ingen særskilt ekspertise i epidemiologisk forskning. Udvalget har derfor forsøgt at inddrage sådan ekspertise, men det har desværre vist sig meget vanskeligt. Øvrige adspurgte forskere har takket nej og/eller påpeget inhabilitet. Af især tidsmæssige grunde har udvalget valgt ikke at rette henvendelse til udenlandske forskere.

Udvalget besluttede derfor at indkalde både Christine Stabell Benn og Peter Aaby, der i første omgang rejste sagen for udvalget, og Lone Graff Stensballe, Charlotte Strøm og Henrik Støvring, der alle har rettet henvendelse til udvalget i sagen med kritik af de to forskere.

Udvalget afholdt møde med Benn og Aaby d. 6. november 2025.

Støvring har ikke ønsket at deltage i møde, og Stensballe og Strøm satte betingelser for deltagelse, som udvalget ikke fandt at kunne imødekomme, herunder betingelser om *at* spørgsmål skulle stilles skriftligt på forhånd, *at* mødet skulle optages, og *at* de ville have vetoet over referat fra mødet.

Udvalget har i stedet stillet skriftlige spørgsmål. Svarene fremgår af bilagene 4A-4C.

Udvalget har afholdt møder den 28. maj 2025, 10. juni 2025, 6. november 2025 samt 7. januar 2026.

Det er således ikke lykkedes udvalget at ekspedere sagen inden for 6 måneder, jf. regelsæt for udvalget § 12, stk. 2: "Praksisudvalgets sagsbehandling skal i almindelighed tilstræbes afsluttet inden 6 måneder efter modtagelse af en anmeldelse". Det bemærkes i den forbindelse, at der løbende er indsendt en betydelig mængde materiale, og at udvalget har brugt forgæves tid på at forsøge at indhente ekspertstøtte.

På mødet 7. januar besluttede udvalget at dele redegørelse og stillingtagen op i to, således at kun de første syv punkter (jf. listen ovenfor) behandles i nærværende redegørelse, mens de senere fremkomne punkter, pkt. 8-12, behandles i et snarligt møde.

Efter lov om videnskabelig uredelighed § 10, stk. 3, skal forskningsinstitutionen indbringe sagen for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, hvis der er begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed. Udvalget har løbende været i kontakt med Nævnet. Nærværende redegørelse forventes oversendt til Nævnet inden udgangen af januar måned 2026.

Bedømte videnskabelige produkter

Genstanden for udvalget er videnskabelige produkter, der efter lov om videnskabelig uredelighed § 3, nr. 6, er defineret således:

"Videnskabeligt produkt: Et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler."

Udvalget tager derfor ikke stilling til andre typer produkter, herunder fx diskussionsindlæg på LinkedIn, offentliggjorte diskussioner el.a. Sådant materiale indgår i et vist omfang som baggrundsmateriale for udvalgets redegørelse.

I skrivelsen til udvalget af 29. april 2025 har Stabell Benn & Aaby angivet følgende:

[Aaby et al, Lancet 1988](#)

[Aaby et al, Pediatr Inf Dis J 2016](#)

[Aaby et al. Int J Epidemiol 2004](#)

[Aaby et al, Trans R Soc Trop Med Hyg 2016](#)

[Aaby et al, Lancet 2003](#)

[Clipet-Jensen et al, Clin Infect Dis 2021](#)

[Aaby et al, BMJ 2010](#)

[Aaby et al. Open Forum Infect Dis 2022](#)

Pub.Med. 2022 Mar 8;40(11):1606-1616. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34217570/>

The Lancet 2004 Sep;364(9438):984. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/15364191/>

Stabell Benn & Aaby har endvidere henvist til journalistiske artikler mv. i Weekend Avisen. Her omtales følgende videnskabelige artikler:

Arch Dis Child 2017 Mar 102(3):224-231 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27443836/>

Journal of the Pediatric Infectious Diseases Society, Volume 8, Issue 3, July 2019, Pages 213–220 <https://doi.org/10.1093/jpids/piy029>

J Infect Dis 2011 Jul 15;204(2):245-52 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21673035/>

BMJ Global Health 2024 Feb 12;9(2). <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/38350670/>

Clin Infect Dis 2017 Oct 1;65(7):1183-1190,
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29579158/>

BMJ 2010;341:c6495, <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21118875/>

Clinical Infectious Diseases, Volume 61, Issue 10, 15 November 2015, Pages 1504–1511,
<https://doi.org/10.1093/cid/civ617>

The Lancet 2023 [https://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099\(22\)00498-4/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099(22)00498-4/fulltext)

<https://clinicaltrials.gov/study/NCT01694108> (protokol)

Diphtheria–tetanus–pertussis vaccine administered simultaneously with measles vaccine is associated with increased morbidity and poor growth in girls. A randomised trial from Guinea-Bissau (Aaby + Stabell Benn og en række andre):

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0264410X10015732?via%3Dihub>

The Introduction of Diphtheria-Tetanus-Pertussis and Oral Polio Vaccine Among Young Infants in an Urban African Community: A Natural Experiment (Stabell Benn + P. Aaby og en række andre): <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28188123/>

Relevante retskilder

Efter lov om videnskabelig uredelighed (lov nr. 383 af 26/04/2017 § 19 skal de enkelte forskningsinstitutioner tage stilling til tvivlsom forskningspraksis. Om denne hedder det i lovens § 3, nr. 5:

”Tvivlsom forskningspraksis: Brud på alment anerkendte standarder for ansvarlig forskningspraksis, herunder standarderne i den danske kodeks for integritet i forskning og andre gældende institutionelle, nationale og internationale praksisser og retningslinjer for integritet i forskning.”

Det bemærkes, at retsgrundlaget for udvalgets stillingtagen som følge af denne formulering ikke er præcist defineret, og det hedder i forarbejderne til loven: ”Begrebet [tvivlsom forskningspraksis] relaterer sig til

ansvarlig forskningspraksis, som ikke er defineret ved lov, idet det er lagt i hænderne på forskningsinstitutionerne selv at fastlægge de nærmere rammer herfor”, jf. fremlæggelse af lovforslag nr. 117 af 25. jan. 2017, pkt. 3.4.3.2.

Udvalget har i sin stillingtagen især lagt vægt på Danish Code of Conduct for Research Integrity (version November 2014).

Udvalgets stillingtagen

Jf. godkendt regelsæt § 13.

1. Stabell Benn & Aaby har ikke brugt de rette metoder og har derfor ikke dokumenteret, at der er uspecifikke effekter af vacciner

Praksisudvalget hverken skal eller kan tage stilling til, hvilke metoder der er de rette.

Udvalget kan derimod tage stilling til, om der er en uærlig eller uigennemsigtig angivelse af metode, jf. Danish Code of Conduct for Research Integrity og dets vægt på ‘honesty’ og ‘transparency’.

Det bemærkes, at en uærlig eller uigennemsigtig anvendelse af metode kan udgøre videnskabelig uredelighed i form af forfalskning. Udvalget kan ikke tage stilling til videnskabelig uredelighed, der behandles af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Udvalget finder, at Stabell Benn & Aaby har været tilstrækkeligt ærlige og transparente i deres anvendelse af metoder.

2. Alle lodtrækningsstudier er ”nulstudier”, så der er ikke påvist uspecifikke effekter af vacciner

Udvalget finder, at Stabell Benn & Aaby har angivet de anvendte metoder og deres fortolkning af resultaterne. Udvalget skal ikke tage stilling til om der er påvist uspecifikke effekter.

3. Stabell Benn & Aaby har udført P-hacking

Udvalget finder, som ovenfor anført, at Stabell Benn & Aaby tilstrækkeligt åbent og klart har redegjort for deres metode og fortolkning heraf.

Udvalget bemærker, at der i faglige kredse diskuteres, hvordan p-værdier skal angives og fortolkes. Udvalget er ikke i stand til at bedømme, om der faktisk er begået P-hacking.

4. Stabell Benn & Aaby har forsøgt at bekræfte de eksisterende observationer i stedet for at udfordre dem

Det er ikke tvivlsom forskningspraksis at søge at bekræfte eksisterende observationer.

5. Stabell Benn og Aaby præsenterer deres resultater på en måde, hvor det påstås, at der er en sammenhæng, uden at der er statistisk belæg for den

Se udvalgets stillingtagen til punkterne 1-3.

6. Manglende afrapportering af et lodtræningsstudie. Stabell Benn & Aaby har tilbageholdt potentielt afgørende information, der kunne modsige deres studier af DTP-vaccinen

Et vaccinationsstudie blev udført 2005-2012. Stabell Benn & Aaby anfører i deres skrivelse af 29. april 2025: "Data skulle have været rensset, analyseret, og publiceret i 2013-2014, altså for godt 10 år siden". Fundene er nu publiceret i preprint.

Udvalget finder, at det udgør tvivlsom forskningspraksis ikke at offentliggøre studiet i over 10 år. Det lever ikke op til kravene om ærlighed og gennemsigtighed, jf. Danish Code of Conduct for Research Integrity. Her hedder det i pkt. II. 3: "Thus, researchers have a right and *an obligation* [udvalgets fremhævelse] to publish and communicate their results to the research community, to professional practitioners, and to society at large."

Det bemærkes, at udvalget ikke kan tage stilling til den subjektive dadelværdighed, altså om den manglende offentliggørelse er et udtryk for uagtsomhed eller derimod en forsætlig fortilse.

Udvalget har noteret sig, at Stabell Benn & Aaby ellers generelt ser ud til at have publiceret resultater, også selvom resultaterne afkræftede deres primære hypotese. Udvalget tager således udelukkende stilling til, at den i over 10 år udeblevne offentliggørelse isoleret set udgør tvivlsom forskningspraksis.

Efter regelsættets § 15 skal udvalget tage stilling til anbefaling af eventuelle sanktioner. Da Stabell Benn & Aaby selv har peget på det problematiske i den sene offentliggørelse, er det udvalgets vurdering, at der ikke er anledning til yderligere.

7. Anklager om at være politiserende, associerede med den amerikanske højrefløj og anti-vax

Det udgør ikke i sig selv tvivlsom forskningspraksis at være politiserende mv. Forskere har som andre menings- og ytringsfrihed. Det bemærkes, at udvalget ikke tager stilling, hvorvidt anklagerne er berettigede eller ej.

Udvalgets oversendelse til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Udvalget har løbende været i kontakt med nævnet. For at undgå dobbelt sagsbehandling fremsendes nærværende redegørelse og den kommende redegørelse vedrørende punkt 8-12 til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed inden udgangen af januar 2026.

På udvalgets vegne

Professor dr.jur. Sten Schaumburg-Müller

Professor Henrik Gordon Petersen
Mærsk McKinney Møller Institut

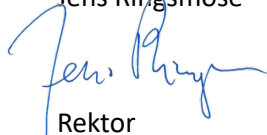
Lektor Tove Faber Frandsen
Institut for Design og Kommunikation

Professor Nils J. Færgeman
Institut for Biokemi og Molekylær Biologi

Specialkonsulent Sena Zahirovic
Rektors Stab (sekretær)

Redegørelsen tages til efterretning, jf. § 13, stk. i SDU's regelsæt.

Jens Ringsmose

Rektor